

KALNAS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Atviro projekto konkurso

„Klaipėdos miesto Modernaus Bendruomenės Centro-Bibliotekos architektūrinio projekto“

1. ĮVADAS

Naujas pastatas – tai bendruomenės centras ir biblioteka Klaipėdos gyvenamajame rajone. Aplinkoje vyraujant tipiniam masinės statybos užstatymui, biblioteka turi ambiciją tapti unikaliu ir svarbiu centru, skatinančiu gyvybingumą, bendruomeniškumą ir edukaciją. Biblioteka turėtų tapti ženkliu architektūriniu simboliu visame regione.

Bibliotekos tikslas - stiprinti ir plėsti savo, kaip susitikimų ir bendravimo vietos vaidmenį, įtraukiant vis didesnę Klaipėdos miesto gyventojų skaičių. Tai nekomercinė miestiečių erdvė, skirta savišvietai, kūrybai, laisvalaikiui, bendravimui, darbui. Taigi pastato erdvės bus vienodai pritaikytos tiek bendruomeniškumo skatinimo ir renginių, tiek bibliotekos funkcijoms.

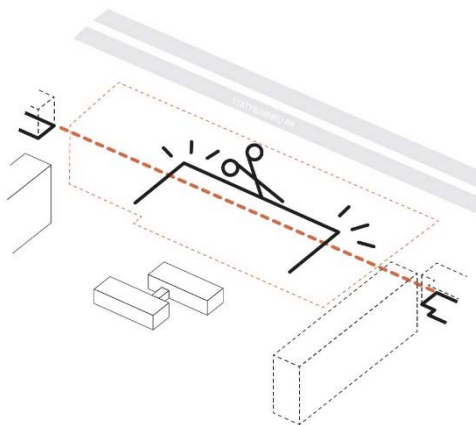
Didelis dėmesys projekte skiriamas sklypo sutvarkymui. Kadangi pastato vieta yra atskirta nuo gatvės ir yra žaliojoje zonoje be aiškios orientacijos, įvedama daugiau hierarchijos. Skirtingoms pastato pusėms priskiriami skirtingi miestietiški/gamtiški charakteriai, sukuriamos jungtys ir kokybiška viešoji erdvė. Sklypas projektuojamas ne kaip tranzitinė vieta, o kaip galutinis kelionės tikslas.

2. PROJEKTO IDĖJA / KONCEPCIJA

Sklypo ir pastato projektavimo koncepcija yra nusakoma sekančiais žingsniais:

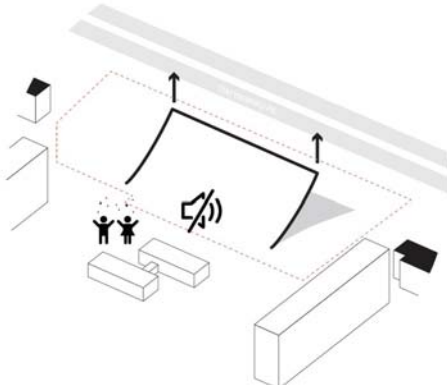
1. Suformuojama nauja užstatymo linija.

Užstatymo linija yra patraukta arčiau kelio, tam kad viešos funkcijos pastatas būtų geriau matomas, bei išsiskirtų aplinkoje.

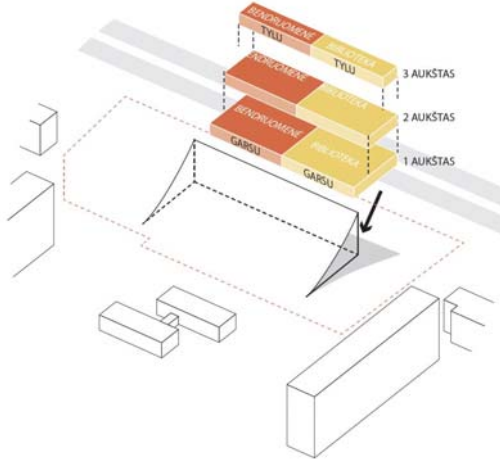
2. Uždaroma vidinė žalioji kvartalo erdvė.

Vidinė, žalioji kvartalo erdvė yra izoliuojama nuo Statybininkų prospekto pakeliant vieną iš užstatymo kraštinių iki aplinkinių penkiaaukščių aukščio. Taip sukuriama saugi, apsaugota nuo gatvės triukšmo erdvė, kurioje esančio vaikų darželio bei naujosios bibliotekos naudotojai gali naudotis tylia ir jaukia aplinka skaitymui ar renginiams.

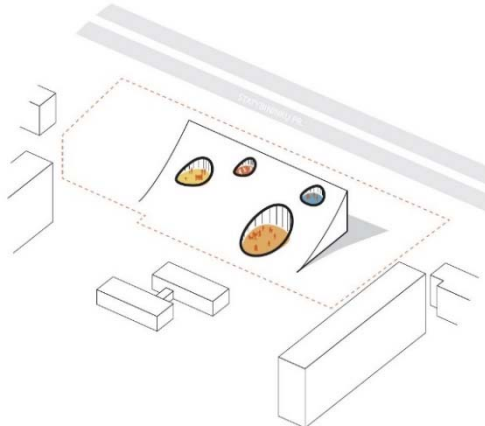
3. Organizuojamos bibliotekos funkcijos pagal aktyvumą.

Pirmame aukšte dėliojamos bendruomeninės, atviros bei kasdienės funkcijos. Antrame aukšte – ramesnės, daugiau susikaupimo ir tylos reikalaujančios skaitymo ir darbo patalpos. Trečiame – administracija bei tyliosios zonos. Bendruomeninės funkcijos grupuojamos viename pastato gale, bibliotekos funkcijos – kitame.

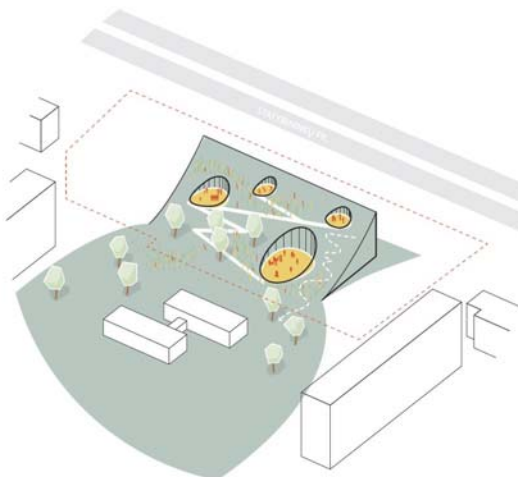
4. Atveriami bei aktyvuojama pietinė pastato pusė.

Suformuojami vidiniai kiemeliai visuose bibliotekos aukštuose, kurie atveria vaizdus bei patekimą ant stogo pietinėje pusėje.

5. Formuojamas naujas sodas.

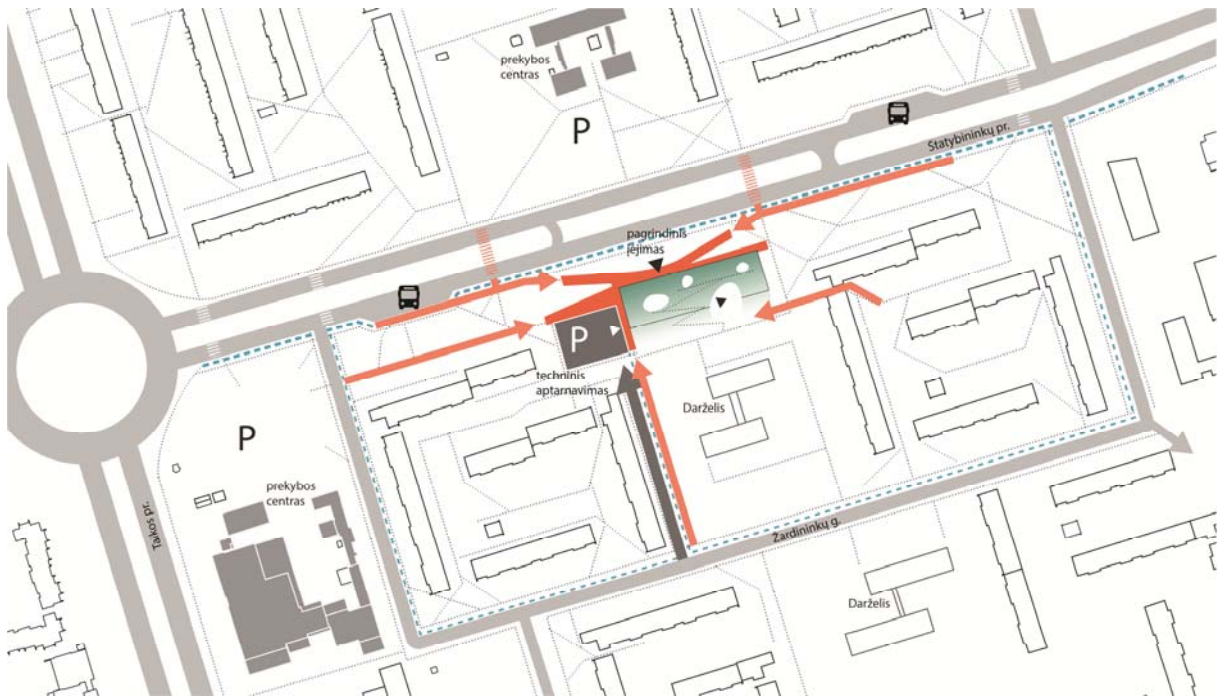
Ant pietinio stogo planuojamas naujas sodas, kuriame galima skaityti, ilsėtis, pietauti ar tiesiog ramiai praleisti laiką. Žiemos metu numatoma galimybė saugiai čiuožinėti nuo naujojo kvartalo „kalno.“

3. SIŪLOMI ARCHITEKTŪRINIAI SPRENDINIAI

SKLYPO PLANAS

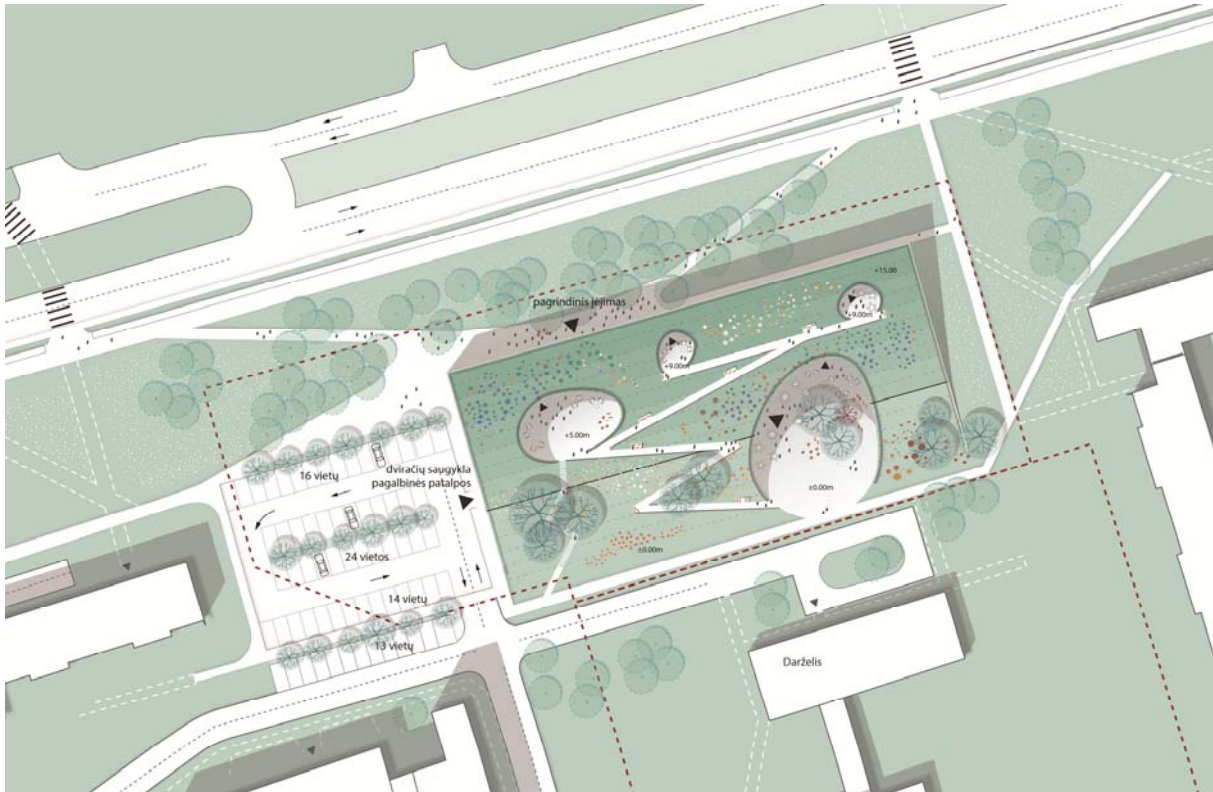
Pastatas yra orientuojamas į Statybininkų prospektą. Jo pagrindinis fasadas yra aplinkinių gyvenamųjų pastatų aukščio (15 metrų). Pagrindiniai patekimai link įėjimo yra formuojami įstrižai nuo perėjų ir autobuso stotelių link pagrindinio įėjimo pastato Šiauriniame fasade. Šioje pusėje numatoma pagrindinė lauko viešoji erdvė.

Automobilių parkavimo aikštelė projektuojama vakarinėje dalyje nuo pastato, šalia esančios daugiabučių automobilių aikštelės, kuri būtų aiškiai suformuota ir padidinta (dalinai valstybinėje žemėje). Ši pastato pusė yra pasirinkta projektavimui dėl patogesnio privažiavimo iš Žardininkų gatvės. Taip pat projektuojant aikštelę šiuo principu, joje galėtų tilpti daugiau nei 30 automobilių. Pagrindinės pagalbinės patalpos taip pat turi patekimą iš šios pusės.

Nuožulnus Pietinės pastato dalies stogas orientuotas į vaikų darželio pusę. Į ten atsiveria bibliotekos vidinis kiemelis pirmajame aukšte, lauko skaityklos kiemelis antrajame aukšte ir administracijos kiemeliai trečiajame aukšte.

Nuožulnus stogas taptų patrauklia erdve susiburti tiek rajono gyventojams tiek kitiems miestiečiams. Šis stogas – išskirtinė viešoji erdvė, išsiskirianti iš konteksto ir įprasto daugiabučio ryšio su aplinkine dažnai mažai prižiūrima kiemų erdve. Šiame pastate lauko erdvė suformuota dalinai ant pastato stogo, dalinai ant grunto, orientuota į Pietų saulę, nugręžta ir atribota nuo gatvės.

Po stogu esančioje eksterjero patalpoje, į kurią galima patekti iš automobilių parkavimo aikštelės pastato Vakaruose, planuojami šiuokščių konteineriai, dviračių laikymo erdvė ir darbuotojų patekimai į pagalbines patalpas. Šiuo būdu organizuojamos patalpos leistų likusią sklypo dalį išlaikyti vizualiai neužterštą ir pilnai atvirą lankytojams.

Rengiant projektą reiktų pakoreguoti detalų planą (keistina užstatymo riba, užstatymo tankumas bei pastato aukštingumas, automobilių parkavimo zona).

PASTATAS

Pastatas yra suprojektuotas taip, kad pačios triukšmingiausios ir viešiausios funkcijos būtų pirmajame aukšte, darbo ir skaitymo patalpos, reikalaujančios susikaupimo ir tylos, projektuojamos antrajame, o administracinės ir tylos reikalaujančios patalpos – trečiajame.

Pastato įėjimas pabrėžtas kalniuku, kuris atsispindi ir fasade. Pagrindinis įėjimas veda po juo. Įėjus, greta patogus pateikimas prie recepcijos, rūbinės ir WC, šeimos ir jaunimo bei renginių erdvės. Įėjimo kalnelis, kuris yra šeimos erdvėje – svarbus akcentas. Jis būtų naudojamas tiek bendruomenės renginiams, tiek poilsiui, tiek vaikų žaidimams. Toks funkcijų išdėliojimas leidžia laisvai pastatą naudoti skirtingiems tikslams, netrukdam bibliotekos ramybės.

Tarp įėjimo ir vidinio kiemelio numatomi pagrindiniai spiraliniai laiptai ir liftas. Iš čia patogus patekti į biblioteką, kitus aukštus bei kavinę. Biblioteka – gerai apšviesta ir supama žalumos, kuriama tiek pirmame tiek antrame aukštuose kartu su darbo erdvėmis.

Antrajame aukšte taip pat numatoma skaitykla su kiemeliu, kuriame numatoma lauko skaitykla. Visas antras aukštas yra numatomas kaip ramesnė zona, kurioje išdėstytos netriukšmingos funkcijos. Atsiveriantys vaizdai iš kiemelių kuria įvairias erdves skaitymui, poilsiui. Antrame aukšte esanti erdvė virš įėjimo leidžia apžvelgti vaikų ir jaunimo erdvę su kalneliu iš viršaus.

Trečiajame aukšte planuojamos administracinės darbo ir poilsio patalpos. Jos turi du atskirus kiemelius – vieną prie poilsio patalpos, kitą prie laiptų holo. Vakarinėje aukšto dalyje numatomas apvalaus stalo renginių kambarys.

Visuomeninės bei bendruomeninės funkcijos yra koncentruotos vakarinėje pastato dalyje. Čia pagrindinė renginių salė pirmame aukšte, mažesnės edukacinės erdvės antrame bei pasitarimų erdvė trečiame aukšte. Šios erdvės yra patogiai sujungtos tiek liftu tiek laiptais.

Pastatas yra pritaikytas ŽN. Į visus aukštus veda du liftai, yra suprojektuoti ŽN tualetai. Neįgalieji galėtų naudotis stoge suprojektuotu patogiu taku, vedančiu iki trečio aukšto.

Fasadas – aliuminio „lamelos“, su stiklo fasado sistema vidinė „lamelų“ dalyje. Tokia sistema sulaiko tiesioginius saulės spindulius, tačiau įleidžia pakankamai daug šviesos į vidų.

Konstrukcija – gelžbetonio kolonos ir monolitinės lietos perdangos. Viršutiniame aukšte, virš įėjimo kalnelio, numatoma santvara.

Stogas – žalias stogas su vidiniais kiemeliais. Dalis viršutinės viešosios erdvės yra ant grunto.

Evakuacija – interjero laiptais ir tiesiai į lauką iš visų aukštų. Stoge suprojektuotas takas, atitinkantis maksimalų leistiną išilginį nuolydį.

PAGR. PROJEKTO TECHNINIAI IR EKONOMINIAI RODIKLIAI

Sklypo plotas – **7090 m²**

Bendras plotas – **2800 m²**

Užstatymo plotas – **1905 m²**

Sklypo užstatymo tankumas – **26.9 %**

Sklypo užstatymo intensyvumas – **0.39**